

Kelebiai Hírmondó

Kelebia Község Tájékoztató Lapja

XX. évfolyam 12. szám

2023. december

Ünnepi különszám

Áldott karácsonyt Kelebia!

Az európai keresztény kultúrkörben az adventi időszak, a karácsonyi ünnepek és az újesztendő kezdete – örvendetes módon – egymáshoz közeli időpontokra esik. Kelebia község születésnapja is ebben az időszakban van. Ezen hármas egység tartalmát latolgatva, azt egyetlen szóval kifejezve: születésről és újjászületésről kell beszélnünk. Az újjászületés, a megújulási szándék és akarat igazán a közösségben érelődik meg és hoz mások számára is gyümölcsöt, ma-

gunk számára pedig lelki békét. Jézus Krisztus születésnapjában ott van az elmúlás megfoghatatlan békessége, amely az élet rendje-sora szerint új és új születést eredményez. Így vagyunk ezzel mi emberek, így egy-egy település közössége, de ezt a folyamatot éli át nemzetünk, a magyarság.

Isten tenyerén vagyunk. Az adventi időszakban ezt a gondviselést talán kicsit jobban érezzük és többször adunk hálát a másik emberért, de hálát adunk a

Földért is, amelyen állunk és amely táplál minket: megköszönjük a homok melegét. Megköszönjük azokat az embereket, akikre felnézhetünk és büszkék lehetünk. A mi dolgunk ma örködni, magunk és nemzetünk felett, hiszen így lesz az ünnepünk szent, a hétköznapiunk pedig áldott. Örködni, jövőbe tekinteni, türelmesen várni, ha kell mozdulni és meghalni. Ez a mi feladatunk.

Örködni az otthonunk felett. Őrizni a fészek melegét. Az adventi koszorú ha-

sonlít a fészekhez, a rajta lévő gyertyák lángja a világmindenség négy égtája felé világít és a meleget adja. Mindez az együttlétet, az egységet és a békét sugározza. Ugyanezért küldte az Atya a Fiút a világba, mint ahogyan Jézus mondja: „Békesség nektek!”

Kedves kelebiaiak!

Ezekkel a gondolatokkal kívánok áldott, békés, boldog karácsonyt!

Maczkó József
polgármester

Községünk alapításának 99. évfordulója képekben

Betlehem

„Gyere el a jászolhoz még ma éjjel,
találkoznod kell Isten szemefényével!”
(Pintér Béla dala)

Két gitáros, modern karácsonyi ének szavaival szeretnék ma a jászol felé indítani...

Kereken 800 évvel ezelőtt állították a történelem első karácsonyi betlehemét. Az olaszországi Greccio városkájában, közel Assisihez Szent Ferenc úgy gondolta, így próbálja megeleveníteni Karácsony csodáját, Jézus születését. Talán nekünk már elképzelhetetlen a karácsonyi ünnep jászol, betlehem állítása nélkül. De lám, a kereszténység első 1200 évében nem volt, ahogy karácsonyfa se az 1800-as évek közepéig, vagy adventi koszorú sem a közelmúltig, nálunk alig 30 éve kezdett jobban elterjedni.

A 800-ik évfordulót Ferenc pápa méltón kívánja megünnepelni. A Szent Péter-téren a 800 évvel ezelőtti első, greccioi betlehem (leírásokból származó) szinte pontos mását építik fel, és minden, ferencesek által fenntartott templomban 2023. december 8. és 2024. február 2. között (természetesen a többi szokott feltétellel, gyónás, szentáldozás mellett) a teljes búcsú ajándékát kínálja fel a betlehemek meglátogatóinak, ott imádkozóknak. A közelben a tompai templom nyilván nem ferences, hanem egyházmegyei fenntartású, de ferences a védőszentünk: Kapisztrán Szent János. Így kötődünk Szent Ferenc rendjéhez. A búcsú nyilván így nem érvényes nálunk, de attól nagy szeretettel keressük fel Tompán is, Kelebián is az egyébként tágabb környékünkön is híresen szép templomi betlehemünket mindkét templomban, amelynek felépítését idén is hálásan köszönöm Kelebián az erre sok-sok munkát, energiát áldozó munkatársainknak, kedves híveknak.

De mi a cél a betlehem állításával, felkeresésével?

Ha csak egy látványosság felkeresése, bármily szép is, megmarad egy művészeti élménynek. Ami érték, mert a mai világban már a valódi művészetnek se sok a becsülete.

De mégis hiányos, szinte üres, a valódi célhoz képest.

Gyönyörű karácsonyi népekeink mellett van néhány modern, gitáros énekünk is (a sok giccses, lényegét tévesztő, inkább taszító „karácsonyi” sláger mellett). Ezek közül kettőt emelnék ki, amelyek nagyon szívhez szólóak és a lényegget hozzánk elénk.

Pintér Béla „Gyere el a jászolhoz” dala első hallásra gyerekeknek tűnik. Én is annak éreztem egy ideig, amíg csak

a YouTube-klippjét hallgattam meg. De két éve mélye megérintett, amikor Csiszér Laciék énekeltek el pár nappal Karácsony előtt. Úgy éreztem, nekem és mindenkinek a legfontosabb kérdést teszi fel: Ha pásztor lennél vagy bölcs, 2000 évvel ezelőtt élnél, vajon mit tennél, mondd, csak mit tennél, a jászolhoz ugye eljössz? Követné-e azt a Csillagot, vagy mondjuk hinnél-e annak az angyalnak, aki meglátogatott?” „Keresd azt, ki megváltja a világot!”

Ugye nem üres jászolhoz megyünk bármészakodni? Ugye nem hárítjuk el a meghívást Isten Országába? Ugye viszzatérünk a Csillag útjára? Ugye találkozni akarsz Isten szemefényével???

És ugye nem marad csak újszülött kisbaba számomra az Úr, akire rácsodálkozok, de nem válik Mesteremmé, Életvezetőmmé, Megváltómmá, Barátom-má, Istenemmé?

És itt érkezünk el egy másik énekhez, amit kielemezni egy hosszabb elmélkedés lenne, de a lényegét érintjük.

„Mary, Did You Know?” „Tudtad-e, Mária?” egy nagyon közkedvelt angol modern karácsonyi ének. Hosszabb vita volt róla, hogy katolikus templomokban énekelhető-e, mert éppen vitatható a koncepciója, de az angol katolikus püspökök rövid magyarázattal igennel válaszoltak.

Az angol változat is nagyon tetszett, volt egy-két kevésbé sikerült magyar fordításáig, változatáig.

A dal lényege nagyon röviden: az épp kisfiát ringató Máriához kérdések sora záporozik: Tudtad-e Mária, hogy... kisfiad visszaadja a vak látását, életet ad a holtaknak, tudtad-e, hogy Ő maga az az Isten, tudtad-e, hogy Ő égen-földön Úr?

Igen. Ez a valódi kérdés Karácsonykor.

Felnő-e Jézus, „ka”?

Jézus Úrrá, Megváltómmá, Mesteremmé, Tanítómmá, Istenemmé válik-e?

Vagyis én krisztusivá válok-e? Részes leszek-e istengyermekségének?

Gyere el a jászolhoz! Állíts otthon is betlehemet! (Az otthoni kis betlehemeket december 17-én áldjuk meg a szentmisében.) Csodáld az érted született Istent! De légy részévé Országának! Légy Te is gyermeke az Atyának. Engedd Őt felnőni életedben!

Áldott, tartalmas, Istenre találó és Benne megmaradó Karácsonyt kívánok szeretettel!

Hozdik Zsolt

tb. kanonok, esperes, plébános

Eggyé válva...

Kedves Olvasók, kedves kelebiai Testvéreim! Így, az adventi időben, a várakozás örömeiben és csendjében, karácsony ünnepére készülve, arra gondoltam, megosztanék néhány személyes vonatkozást, lelki fűszerezéssel... Várakozásban vagyunk tehát. Magam abból a szempontból is, ahogyan várom, hogyan nyílik meg előttem, a lekipásztorkodásban is a kelebiai világ, mint egy virág, amely szépen lassan kinyitja bimbóját. Tetszik ez a zsongás. Az elmúlt években sok változás volt az életemben a szolgálati helyek tekintetében, de az Isten mindenhol ott van és működik, hála Neki! És folyamatosan kinyílik az itteni világ, virág. Erőt ad, megajándékozottnak érzem magam. Azok a találkozások a gyerekekkel az iskolában, óvodában, a mosolyuk, nevetésük, szeretetük, ahogy általuk megölel az Isten... Szeretek velük lenni. De hála a tanároknak

is, jó ebben a csapatban, családban (jó, hogy a szomszédban van az iskola). Nem is oly rég készültünk nagy lendülettel közös táncra gyerekekkel, fiatalokkal a Szent Erzsébet bála: táncra perdült a lelkünk is, szerintem. Mekkora szükség van ebben a világban a jókedvre, adtuk magunkat.

„Lelkeket adj (Uram), a többit vedd el!” – Szalézi Szent Ferenc jelmondata lebeg előttem. Istennek legyen hála az itt élő-kért, szeretnék mind jobban eggyé válni ezzel a szép faluval. Köszönöm az itt élőket, a szeretetüket. Kívánom, hogy minden nehézség ellenére értékesen éljük meg a mindennapokat, a találkozásainkat, így legyen igazán szép az adventi készüllet, és a Megváltó, Jézus születésének örömmünnepe is. „Egyszer élünk”... Csak nem mindegy, hogyan.

Kovács Ferenc

segédlelkész, plébános atya

Harminc éve hűségesen a névhez: Szent Erzsébet Otthonházunkat ünnepeltük

Képviselő-testületünk 2023. november 17-re hívta össze, egy közös emlékezésre, a szociális otthon jelenlegi és régi dolgozóit. Ennek fő oka az volt, hogy 30 éve: 1993-ban, november 10-én, a képviselő-testület a 129. számú határozatában a Szent Erzsébet Otthonház nevet adta az intézménynek. A történeti áttekintés azt mutatja, hogy a képviselő-testület 1991. januári döntésével az idősok klubját és a házi gondozói szolgálatot összevonta, majd 1992-ben létrehozta, a már bentlakásra is alkalmas otthonházat. Ekkora az intézmény tevékenysége: intézeti bentlakás, idősok klubja, házi gondozás és szociális étkezés. Végül az 1993-as döntés véglegesítette az elnevezést.

A rendezvényen közel nyolcvan régi és mostani dolgozó jelent meg. A köszöntők után kulturális műsorral ajándékoztuk meg a vendégeket, majd egy ebéddel zártuk a rendezvény hivatalos részét.

Megható volt látni, amikor egy-egy régi dolgozó találkozott a rég nem látott ismerősökkel. A tablókra kirakott fényképek előtt sokan nosztalgizáltak, kicsit könnyeztek de a vége mindig nevetés volt.

Az intézmény alapítása valóban sarka-

latos döntés volt. A régi párház kétszintes bővítésével közel 30 férőhelyes bentlakásos intézmény jött létre. Fontos határozatunk volt az, hogy megtartottuk önállóságunkat: nem csatlakoztunk a kiskunhalasi központú szociális szolgáltató központhoz. Mindeddig nem bántuk meg ezt a döntést. Kiemelkedő infrastrukturális fejlesztés volt három éve a Szent Erzsébet Otthonház bővítése. Természetesen van még mit tenni. A napokban készült el az udvarrendezési terv. Továbbá egy újabb energetikai fejlesztésre is készülünk.

Az emberi őszinte találkozások nem csak egy vezetőnek, de azt gondolom mindannyiunknak erőt ad ahhoz, hogy felvegyük újra a kardot és a pajzsot: harcolunk a közösség megőrzéséért és védjük azokat az értékeket, amit fáradságos munkával megteremtettünk. Azt gondolom, hogy ez a szellemiség jellemzi a kelebiai szociális munkában részt vevő dolgozókat.

Az önkormányzat és a képviselő-testület nevében köszönjük azt a hozzáadott emberi értéket, amelyet igazán csak a gondozottak éreznek.

Köszönjük a 30 évet.

Maczkó József polgármester

Közelgő centenárium: Kelebia talpra állt és túllépett a trianoni döntés szülte kényszerpályás életcikluson

Fennállásának 99. évfordulóját ünnepelte a hétvégén Kelebia, ebből az alkalomból ünnepi rendezvénnyel készülnek a településen, amely egyben Kelebia 100 éves évfordulójának nyitóünnepsége is lesz. Az 1920. július 4-én született trianoni békediktátum szakította el Szabadkától Kelebiát, amely meghatározta az utóbbi több mint egy évszázad magyar történelmet. Szabadka város, Kelebia bölcseje a határ túoldalára került, testvérek, rokonok, családok szakadtak el egymástól. A falu életének újra szervezése és községgé válása egy nagyon hosszú és gyötrelmes feladatnak bizonyult, mára azonban a déli határ közelében fekvő község egy dinamikus fejlődő településsé vált – mondja Maczkó József polgármester, aki 1995 óta megszakítás nélkül vezeti a községet. Vele beszélgettünk a falu múltjáról és jövőjéről.

– A falu önállóvá válása előtt a település határában, közvetlen a mai magyar-szerb határ közelében komoly régészeti leleteket tártak fel és a közelmúltban is voltak ásatások. Kelebia területén mikortól származnak az első fellelhető tárgyi leletek, emlékek?

– Valóban, a trianoni békediktátum időpontja előtt, 1913-ban voltak az első ásatások az úgynevezett Csiszári-legelőn, amely terület akkor Szabadka városához tartozott és a népnével Templomhegynek nevezett. Akkor Bibó Bige György főgimnáziumi tanár vezette az ásatásokat. A csontvázak között talált pénzérmék 1130-1150-es évek nyomaira utaltak. A kutatások során feltárták a 8 méter hosszú és 4 méter széles Árpád-kori romot, amelyet földárók védett a betolakodók ellen. Az ásatás során még több tárgyi emlék is előkerült, amelyek a világháborúk során eltűntek vagy megsemmisültek. Bibó Bige György ásatása után négy évtizeddel lépett újra régész a kelebiai lelőhely területére. Zalotay Elemér, a bajai Türr István Múzeum munkatársa 1955 júniusában végzett rövid helyszíni szemlét, de a politikai villongások miatt érdemi munkát nem tudott végrehajtani. Több, mint két évtizeddel később, 2020 őszén történt újabb terepi kutatás a kecskeméti Katona József Múzeum részéről. A múzeum régészei Dr. Rosta Szabolcs vezetésével 2022 nyarán három hétig folytattak ásatásokat. Ennek eredményeként feltárták a templom alapfalait, kutatóárokakat ástak és sírokat tisztítottak meg. Ezeket túl megtalálták a templomkeresztet és a templom kulcsát továbbá értékes ezüstpénzeket, kun típusú kengyel és fém használati tárgyak láttak napvilágot.

Az Árpád-kori templom és település vége az 1241-42. évi tatárjáráshoz köthető.

– Történelmi kényszerszülte helyzetben jött létre Kelebia. Ez akkor milyen traumát jelentett a falu lakosságának? Miben változott meg a kelebiaiak élete? Hogyan tudták feldolgozni, hogy alakultak a személyes családi kapcsolatok?

– Az I. világháború zűrzavarában a szerb csapatok 1918. novemberében vérontás nélkül átvették a hatalmat Szabadkán. Néhány nap múlva a kelebiai vasútállomáson is kék-fehér-piros lobogó lengett. Időközben a békediktátumot is kihirdették, de a szerbek maradtak. A Magyar Honvédséget 1921. augusztus 18-án kiadóztatták és augusztus 20-án vonultak be Kelebiára. Innentől kezdve ezt a napot a helyiek a felszabadulás napjaként is ünnepelték. Eme vázlatos történeti sor is jól mutatja, hogy mennyire kiszolgáltatott állapotban volt a XX. század elején ez a vidék. Csodálatra méltó, hogy Koczkás József plébános vezetésével volt ereje a községnek 1923. októberében a vármegyei alispánhoz fordulni Kelebia önállóságának érdekében. Rakovszky Iván belügyminiszter aláírásával önálló nagyközséggé alakulás jogát kaptuk meg és 1924. december 11-én Kelebia szavazati joggal bíró közössége képviselőket választott. Büszkén mondhatom, hogy Maczkó József dédapám is ezen testület tagja volt.

Az itt élő emberek életét a hit és az egymás iránti szeretet menthette meg. Döntő részben földműves, paraszt emberekről beszélünk, akik terményeik felvásárlási központját, Szabadkát elvesztették. Meglepően sok iparos telepedett le a községben. Ennek fő oka a vasút lehetett. Az infrastrukturális, gazdasági és otthontalansági problémákon túl óriási problémát okozott a családi szétszakítottság. Sokaknak Szabadkán maradt a rokonsága, akikkel vagy a határon történő szökések kockázatát vállalva, vagy csak évtizedek elmúltával tudtak találkozni. Borzasztó fizikális és lelki tragédia, amelyet sok esetben még ma is érzünk, akár gazdasági akár mentális tekintetben.

– Milyen módon kapcsolódott Kelebia Szabadkához és a határmódosítás után,

hogyan alakult ez a viszony, és ma milyen a kapcsolata Kelebiának Szabadkával?

– Az új határ kiépítésével sokáig csak a vasút volt az egyetlen infrastrukturális kapcsolat az anyaváros irányába. Az aktuális politikai irányzatok, a közelmúlt pozitív kormányzati lépéseit kivéve, mindig éket vertek a szerb-magyar viszonyok közé. A 70-es évektől kezdve lazultak a közlekedési keretek, amely lehetőséget adott egyfajta határ menti kereskedelemre, amely magába foglalta például a szabadkai „nemzetközi” piac adta lehetőségeket is. Nem beszélve a szürke és a fekete gazdaságról! Mindezek legálisan és illegálisan a Kelebián élők megélhetését segítették. A rendszerváltás után természetesen Kelebia Község Önkormányzatának is érdeke volt, hogy jó szomszédi kapcsolatot alakítson ki, elsősorban a magyar szabadkai vezetőkkel (pl. Pásztor Bálinttal és az elhunyt Pásztor István), de a különböző sajtóorgánumokkal is. Ezentúl jól mutatja községünk külhoni kapcsolatrendszerének a tendenciáját az, hogy a vajdasági Kelebija, Bajsa és Kisgyeges is testvértelepülésünk.

– Hogy szerveződött újra a település, milyen volt az önállóvá válás utáni kezdet, a helyi közigazgatás újra szervezése, a helyi közösségek?

– A valódi önállóvá válás útjában számtalan akadály jelentkezett. Ezek közül kiemelném a tulajdonviszonyok rendezetlenségét, a községi vagyon hiányát és a gazdasági potenciál gyengeségét. A Tompa-Kelebia közötti örökös rivalizáció szintén fékezte az előrehaladást. Az 1920-as évek végén és az 1930-as évek elején azonban megfordult a helyi gazdasági élet, elindult az alap infrastruktúra kiépítése és a közösségi szintér is fejlődni kezdett. A nagykéri major jelentős termelő gazdálkodási egységgé alakult. A Krisztus Királyról elnevezett római katolikus templom szentelése 1930. május 29-re datálódott. Érdekeséggé említem meg, hogy az 5501-es út Szeged irányába történő építésére 1933. októberében Gömbös Gyula miniszterelnök adott utasítást egy kelebiai látogatása után. Ezek után ő lett községünk első díszpolgára. Hasonló látogatás eredményeként mondhatjuk el a templomi orgona létét. Az orgonát Horthy Miklósné ajándékozta 1941-ben az egyházközségnek. Fontos volt az 1935-ben befejezett villamosítás. Iskola, új vasútállomás, orvosi rendelő, óvoda, művelődési ház, postahivatal és községháza épült. Menthetetlenül talpra állt a község és túllépett a kényszerpályás életcikluson: elkezdte valódi önálló életét.

– A fájdalmas trianoni döntés ellenére Kelebia mára egy virágzó település lett. A magyar-szerb vasútvonal fő vonalán helyezkedik el, határállomásként is működik. A település mai arculatát, hogy lehetne meghatározni, milyen szerepet tölt be a délvideki magyarság életében?

– Ahogyan a kérdés, a válasz is összetett. Községünk közel 100 éves újkori fennállásának eseményeit, irányultságait, gazdasági életét és közösség-szervező tendenciáit elemezve hihetetlen, hogy mi minden megtörténhetett e határmenti településen. Szabadka város jegyzőkönyveiben Kelebia pusztán „Szabadka virágoskertjeként” van emlegetve. Jogosan, hiszen a XIX. század végétől a XX. század végéig meghatározó volt a szőlő, zöldség- és gyümölcs-termesztés. Majd lassan átvette helyüket az erdőtelepítés, erdőgazdálkodás. Ennek egyik oka a Homokhátság vízhiányából származó klimatikus tényező. A másik oka a határmentisgből fakadó állami tisztviselői igény megjelenése. Így a határőrség és a vám- és pénzügyőrség új munkahelyeket hozott létre. Még inkább kiemelném a vasúti dolgozók létszámát, amely az embargó előtti időben akár a háromszázat is elérhette Kelebián.

A Budapest-Zimony vasútvonal megépítésével Kelebián 1882. december 5-én állt meg először a vonat. A trianoni békediktátum után már nem csak egy megálló lettünk, hanem vasúti határátkelő, új munkahelyeket adó környezet és jelentős logisztikai tér. A mezőgazdasági tevékenységtől a határ adta lehetőségek átvették a főszerepet és ez a pozíció mai napig tartja magát. Mindezt erősítik azok a tények, amelyek a Budapest-Kelebia-Belgrád vasútvonal kelebiai szakaszát érintik. Mégpedig: az eddigi nagy rendező pályaudvar megtartásával, egy új kisebb rendező pályaudvar építéssel, amivel szinte duplájára nőhet a logisztikai tevékenység. Továbbá önkormányzati kezdeményezésre, készülnek az alul- vagy felüljáró tervek és a környezetvédelem érdekében szintén helyi javaslatra a zajvédő falak belterületi vonalvezetése mellé ún. zöldfalat építenek a kivitelezők.

Kelebia település mai arculatát a többközpontúság jellemzi: egyrészt a vasútállomás köré koncentrálódó logisztikai és utazási tér, másrészt a római katolikus templom köré szerveződő szakrális, kulturális és oktatási tér, harmadrészt a piac köré épített közösségi és sportolási szolgáltatásokat nyújtó infrastruktúra, ezentúl meghatározó arculatot alakított ki a tanyavilág és az ökoturisztikát erősítő körös-éri tájvédelmi körzet. Forrás: www.baon.hu

Egy hazafi a Vajdaságból

Interjú Siflis Zoltán filmrendezővel

Siflis Zoltán filmrendezővel több ízben volt megbeszélésem. Munkájáról, politikai múltjáról és a kultúrák közötti hivatásáról beszélgettünk. A művészúr többek között szerepet vállalt Kelebia 100 éves évfordulójának a szervezésében, programjavaslatok kidolgozásában. „A kapus halála” című dokumentumfilm kelebiai megtekintése után kértem fel interjúra, amelyet ő szívesen teljesített.

– *Mi volt az első élmény, ami elindított a filmrendezői hivatás irányában?*

– Fiatalon bekapcsolódtam az egykori Jugoszlávia, akkoriban nagyon élénk amatőrfilm-mozgalomba. Két történettel kezdődött elmozdulásom a filmművészet irányába. Az első elemi beavatásom a filmmező világába úgy 19-20 éves koromban történt, amikor tagja lettem a szabadkai Lifka Sándor Film és Fotó Klubnak. Amatőr szabadkai filmesek, fotósok klubja volt. Ekkor vettem az első 8 mm filmkamerát, és kezdtem felfedezni a mozgóképfelvétel alapjait, izét, varázsát. Többek között, alig két év ismerkedésem a felmarás alapjai után, a mobil-lóvontatású pálinkafőzőről készült filmmel és az akkortájt megszüntetett szabadkai villamosról készült kisfilmjeimmel elnyertem a szabadkai amtfilmfesztivál Arany Kamera Díját. Első amatőr kisfilmjeimmel számtalan díjat kaptam az egykori Jugoszlávia országos jellegű amatőr filmfesztiváljain. A döntő pillanat, esemény, ami eldöntötte, hogy filmzéssel szeretnék majd foglalkozni, az az volt amikor a nyolcvanas évek elején hírt vettem, megismertem, láttam a Gulyás testvérek, János és Gyula Vannak változások című szociográfiai dokumentumfilmjüket, amely megdöbbentő dokumentarista erővel mutatta be a szocializmusban, az akkori Magyarországon kiszolgáltatottságban élő emberek sorsát. Úgy adódott, hogy a későbbiekben megismertem a budapesti székhelyű, európai hírnévre szert tett Balász Béla Stúdió több kiemelkedő, tény és valóságfeltáró dokumentumfilmjeit. Már a nyolcvanas évek elején kísérletet tettem egy délvidéki magyar szociográfiai filmsorozat létrehozására, melyet végül is 1985 –

ben sikerült megvalósítanom: többemagammal megszerveztem Topolyán az egykori Jugoszlávia első Szociográfiai Film és Videó Műhelytét. Szociográfiai eszközökkel igyekeztem feltárni és bemutatni a kisebbségi helyzetből adódó, a vajdasági magyar közösséget ért tabu témákat és konfliktusokat. 1992-ben feleségem-

dő, a vajdasági magyar közösséget ért tabutémákat és konfliktusokat. E témához kapcsolódó zárómondatom. A középiskola elvégzése után a szabadkai Tanárképző Főiskola magyar-szerb, mint környezetnyelv szakára jártam, kilenc évig általános iskolai tanárként dolgoztam. A nyolcvanas évek közepétől napjainkig kizárólag a filmkészítés - gyártás területén dolgozok.

– *Kiket tartasz mestereidnek a pályán? Mit adtak neked a kezdeti időszakban?*

– Amint már említettem a Gulyás testvérek, mellettük példaképeimnek, mestereimnek tekintem Sára Sándort, Ember Juditot, Almási Tamást, Zsigmond Dezsőt is.

– *Milyen kötődésed van a politikai irányvonalakhoz Szerbiában és Vajdaságban?*

– Dióhéjban a legfontosabbakat sorolom fel. Kezdeményező, alapító tagja voltam a délvidéki magyarság első politikai érdekvédelmi szervezetének a VMDK-nak, azaz a Vajdasági Magyar Demokratikus Közösségének felbomlásáig, majd a Vajdasági Magyar Szövetségnek, mindkettőben elnökségi tag is. 1995 és 2000 között Szabadkán a városi önkormányzat végrehajtó bizottságának művelődési tanácsosa, 2004 és 2010 között az MNT, azaz a vajdasági magyarság országos kisebbségi önkormányzatának kulturális megbízottja, 2010-től a kulturális bizottság elnöke. Nem mellékesen jegyzem meg, hogy alapítója és vezetője voltam az egykori Jugoszláviában az első Szociográfiai Film és Videó Műhelynek. Akkortól kezdve, szociográfiai eszközökkel igyekeztem feltárni és bemutatni a kisebbségi helyzetből adódó, a vajdasági magyar közösséget ért tabu témákat és konfliktusokat. 1992-ben feleségem-

mel S. Gordán Klárával megalakítottam a Délvidéki Videokronika Filmgyártó és Televíziós - Tudósító Társaságot. Több mint egy évtizedig, napi rendszerességgel tudósítottuk a Magyar Televíziót és a Duna TV-t. Akkor szűnt meg tudósítócsoporthunk amikor kialakultak a kedvező politikai körülmények a Panon TV megállítására.

– *Mit tudna átadni a fiatalabb filmrendezői generációknak?*

– Hogy mit tudnék átadni? Talán egy alap üzenetet, tanácsot. A filmszociográfia, amelyet a 70-es évektől napjainkig a magyarországi új dokumentumfilm hulláma és mi, szerénységgel itt a Délvidéken hozott létre, nézzék végig filmjeinket, tanulmányozzák azokat, tanuljanak belőlük, legyenek bátor, tény és valóságot, igazságot feltáró filmalkotók ők is, sőt jobbak nálunk.

– *Meg tudod fogalmazni, hogy számokra mi a hazaszeretet?*

– A hazaszeretet számomra nem azt jelenti, hogy folyton, hangosan hangoztatom, hogy nagy magyar vagyok. Hanem azt, hogy szeretni azt az országot is, ahova születtem, mint kisebbség, de az anyaországot is nagyon erősen ahová a történelem el-szabómestereinek köszönve nekem nem volt szerencsém születni. Egyébként azt gondolom, hogy a hazaszeretet velem együtt alakult. Hol szép csendben, hol hangosabban és bátran, de tisztességesen tenni a dolgomat, saját példával előjárni a szűkebb és tágabb közösségemben. Ezt az érzést nehéz szavakba önteni, de szükséges, de még szükségesebb a legkülönbözőbb módon személyes munkánkkal, példánkkal közvetetten tanítani ezt a fajta kötődést. Esetemben, számomra éppen a kettős létezetemből kialakult kötődésemből adódóan, az el-

szakított kisebbségi közösségemhez és az anyaországhoz fűződő kötődés, tartozás, érzelmi és fizikai biztonságot jelent, nyújt.

– *A „Kapus halála” című filmből sok mindent megtudhatunk a mű keletkezéséről. Szerinted maradt ki olyan üzenet a jelenkor számára, amelyet fontosnak tartanál még elmondani a felnövekvő generációnak?*

– Egy dolgot biztosan tudok, hogy ezzel a filmmel is egy a közelmúlt diktatórikus politikai időszakában megélt történetet, sorsot szerettem volna, legelőször is felgöngyölíteni, feltárni és elmesélni. A film összes nézőjének, függetlenül, hogy mely korosztályhoz, generációhoz tartozik, ajánlatos alaposan a valóságot, az igazságot, a múltunkat és magát az embert megismerni. Mert az ember, amióta ember, a számtalan nemes, pozitív tulajdonságai mellett attól ember, hogy belemar a másik emberbe, rátapos, elnyomja, halálra tör. A kapus halála című filmem egy ilyen történet mutat be, ábrázol. Ki - ki saját magának kell, hogy levonja a film tanulságát, üzenetét. A jó dokumentumfilm segítségével sokféle tragédia, életérzés, tanulság megfogalmazásával ismerkedhetünk meg.

Nagyon remélem, hogy filmem alanyának tragikus halálának körülményeinek megismerésével hozzájárulok az ember rejtett, de mindenképpen benne lévő gonosz, revansista természetének a megismeréséhez.

– *Tervben van új film készítése?*

– Még nincs tervben új film forgatása, mert még ezt a filmet is útjára kell bocsájtani, fesztiválokon, televíziókban, alkalmi vetítésekkel ott ahol erre igény, érdeklődés mutatkozik.

– *Melyik díjra vagy a legbüszkébb és miért?*

– A több közül, mindenképpen a Balász Béla díjra, mert az anyaországi, a magyar filmművészetben filmkészítőknak, alkotóknak adományozható legmagasabb állami szakmai kitüntetés.

Tisztelt Honfitársaim, kedves Kelebiaiak! Kívánunk áldott, békés Karácsonyt és az új esztendőben egy sokkal jobb, a világébe törekvésben az arra illetékesek részére, az eddiginél sikeresebb, számunkra polgároknak pedig egészségben, erőben gazdag, boldog Új Évet!

Maczkó József
polgármester

Tanyafórum – Tanyamikulás

A kolbászsori önkormányzati tanyaház, közösségi szintér története akkor kezdődött, amikor Paprika Julianna a Vasútföld tanya 24. szám alatti ingatlant ellenszolgáltatás nélkül 2014-ben Kelebia Község Önkormányzatának a tulajdonába adta. Ma is nagyon köszönöm a jószándékot, ami egy sikertörténetet alapozott meg. A tulajdonba vétel után többször pályáztunk az épületek felújítására. Így alakult ki a mai helyzet: egy főépületben 30-40 fő befogadására alkalmas közösségi tér vizesblokkal, illetve egy melléképületben gyermekfoglalkoztató vizesblokkal épült. Számítógépeket, játékokat, kis-könyvtárat helyeztünk ki a gázfűtéssel ellátott épületekbe. Az objektum gazdája közfoglalkoztatásban dolgozó tanyaházgondnok.

A pandémia idején a tanyasi gyerekek részére nagy szolgálatot biztosított az informatikai rendszer illetve a gondnok segítségével.

A kolbászsori tanyaházban szoktuk a tanyagyűléseket is szervezni, így történt ez az idén november 3-án délután is.

A tanyagyűlésen bemutattam az úttejlesztésekkel kapcsolatos terveinket, illetve beszámoltam arról a nyertes pályázatról, amelyből 2024-ben megépítjük a vasútállomástól indulva északi irányba (kis sor) majdnem a hídig az új aszfaltos utat. Beszéltünk a közbiztonságról, illegális hulladéklerakásról, az új ügyeleti rendszerről, közvilágításról és a fűrt kutak vízminőségéről.

Köszönöm azoknak, akik eljöt-

tek és elmondták a véleményüket.

A tanyaház kitűnő alkalmat nyújtott annak érdekében, hogy a tanyamikulás érkezésének helyet adjon. Így történhetett meg első alkalommal, hogy december 5-én délután kb. 40 fő tanyasi gyermek a kísérőikkel várta a mikulást, aki természetesen megérkezett, és nem érkezett üres zsákkal. A gyerekek énekeltek, verseket szavaltak és várták az ajándékokat. Nagy sikere volt a szervezésnek, ezt az is bizonyítja, hogy a falu másik végén lévő bácsboristai, négyesjárasi területekről is átjöttek családok a kolbászsorra. Megható volt a közösség ereje. Nem csak a szülők és gyermekek voltak részesei az együttlét varázsának, hanem azok is akik szolgálatot teljesítettek.

Mindenekelőtt köszönet illeti Varga János vállalkozó adakozó szándékát. Ő ajánlotta fel az anyagi hátteret a csomagok elkészítéséhez. Hálás szívvel gondolok Horváth Zoltánnára, aki a Karitás Egyesület nevében megszervezte a rendezvényt, továbbá köszönöm Ábrahám János alpolgármesternek, Jáger Lászlónak, tanyagondnokainknak (Bíró Zoltán, Kocsi György) és Solti Erzsébet tanyaházgondnoknak az odaadó, gondos előkészítést. A Jó Isten áldja meg őket.

A jövőben növelni szeretnénk a tanyaházban szervezett közösségi alkalmak számát. Továbbá szándékunkban áll a boristai-négyesi tanyavidéken egy hasonló objektum létrehozására.

Maczkó József
polgármester

Caritas Hungarica

Talán furcsán hat és első ránézésre többet rácsodálkoznak, hogy miért került ide ez a cím és mit is jelent tulajdonképpen.

Hogy mindenki számára érthető legyen: Szűkebb hazánkban itt Kelebián már több mint két évtizede működik a Kelebiai Karitás Egyesület, melynek feleségem Böbe az elnöke.

A NAVNYOSZ Klubból és a Kelebiai Nyugdíjas Egyesületből is többen aktív tagjai vagyunk az Egyesületnek!

A múlt hét szombatján 11. 04-én a Kecskeméti Szentcsalád Plébánián tartotta éves rendes értekezletét a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegyei Karitás Szervezet, melynek keretein belül mi is működünk.

A kelebiai csoportot négyen képviseljük a rendezvényen, ahol értékes előadásokat hallhattunk tapasztalt, nagy gyakorlattal rendelkező aktivisták szájából, a Karitás mozgalom történetéről, szervezeti felépítéséről, a legfontosabb tevékenységi körökről, a lehetőségekről, a múltban és a jelenben.

Közben természetesen nem maradhatott el a szentmise sem, melyet Dr. Bábel Balázs a Kalocsa-Kecskeméti Főegyházmegye érseke celebrált.

Hogy milyen tevékenységeket végzünk Kelebián?

Elsősorban a rászorulóknak megsegítése, minden lehetséges módon!

A helyi önkormányzat és egy vállalkozó jóvoltából két raktárhelyiség is rendelkezésre áll, ahová a segíteni szándékozók eljuttathatják a legkülönbözőbb, részükre már felesleges tárgyakat, eszközöket, melyek lehetnek: ruhanemű, műszaki cikk, bútor, gyermekjáték, sportszerek, cipők, könyvek, nippel és még sok minden más. Hetente két nap ügyelet van a raktárakban, amikor ingyen vagy kis adomány ellenében bármit lehet választani és elvinni.

Már sok éves hagyománya van az adventi vásárnak, ahol szintén befolyik egy kis összeg.

Karácsony és húsvét előtt a templomban gyűjtés folyik, ahol tartós élelmisze-

ket lehet felajánlani.

Az ünnepek előtt az országos központ is hozzá tud járulni némi pénzösszeggel a karácsonyi és húsvéti csomagok elkészítéséhez és a magányosok karácsonyának a megtartásához, ahol a rászorultak egy kis műsor keretében átvehetik az ajándékokat és elfogyaszthatnak egy ebédet.

Már sok év óta éves rendszerességgel szerveztek folyik az iskolások és az óvodások részére a hatalmas mennyiségű lángos és palacsintasütés.

A központból éves szinten érkeznek vállalkozók részéről történő felajánlások, amit a végeken kell kiosztani. Ilyenek például: gyümölcsfa csemeték, különféle vetőmagok, pelenka csomagok, pár db. kálya és még sok minden más.

Itt Kelebián, a Karitás rendszeresen, évi több alkalommal tart kirakodóvásárt, ahol az összegyűlt ruhákából, tárgyakból lehet válogatni. A befolyt összeg szintén megya a rászorulóknak.

Éppen a tegnapi napon 11.06-án is volt egy ilyen vásár, ahol több mint 10 fő karitás tag segédkezett.

Ezt a kis írást azért követtem el és teszem közzé, mert úgy gondolom, hogy nekünk, nyugdíjasoknak van időnk és lehetőségünk ilyen és hasonló tevékenységekben részt vállalni, hiszen a rászoruló embertársainkon való segítség nem csak lehetőség, hanem a racionálisan gondolkodó és cselekvő emberek számára valahol kötelesség is.

Egyébként engem és gondolom másokat is jó érzéssel tölt el, ha valakiken, valakiknek önzetlenül tudunk segíteni!

Többek között erről is kell, hogy szóljon az életünk és véleményem szerint így sokkal több értelme van a szervezett csoportosulásoknak, a klubéletnek. Nem biztos, hogy mindig csak kirándulások vendéglátások miatt érdemes összejönnünk!

Abban bízom, hogy ezzel az írással elindítok egy sorozatot, melyben más klubok, csoportosulások is beszámolnak majd esetleg hasznos vagy karitatív tevékenység végzéséről.

Horváth Zoltán alelnök

Karitás hírek

* November 4-én megyei karitásnap megrendezésére került sor Kecskeméten. 4 fő képviselte az egyesületet.

* A már hagyományosnak nevezhető Márton napi rendezvényre zsíros kenyérral kedveskedtünk az óvodás és iskolás gyerekeknek, szülőknek.

* November 26-án Szent Erzsébet kenyeret osztottunk a templomban. Ezen a napon a gyűjtés a templomban a karitás javára történt.

* November 24-én pénteken részt vettünk a Szent Erzsébet bálon

Horváth Zoltánné

Egy tanító tapasztalataiból...

Az otthoni tanulásról

Napközis legyen a gyermek vagy otthon tanuljon? Sok szülő felteszi ezt a kérdést, de nem mindenki választhat. Vizsgáljuk meg most az otthoni tanuláshoz milyen előnyei vannak, hogyan teremthetünk ideális feltételeket a gyermekünknek erre a tevékenységre!

Az otthon a legtöbb gyereknek a nyugalmat, a biztonságot jelenti, és ez így van jól. DE! Néha alkudozás, vita előzi meg a tanulást. Előzők ezt meg!

1. Biztosítsuk a jól megvilágított helyet a tanuláshoz, lecke írásához. Ne legyen zavaró tényező rádió, tv bekapcsolva. A csend nagy segítség!

2. Szoktassuk hozzá, hogy minden eszköz legyen odakészítve az asztalra. Ne kelljen minden apróságért felállni, hogy ne zökkenjen ki a tanulásból.

3. Hasznos, ha már a kezdetektől megtanulja a megfelelő időbeosztást. Jó, ha nem halogatja vacsora-időig a tanulást.

4. Ha a gyermek segítséget kér házi feladatához, ne oldjuk meg helyette a feladatot! Ha megszokja, hogy örökösen mi írjuk meg a leckéjét, nem lesz hajlandó gondolkodni, mindig az egyszerűbb utat fogja választani. Inkább rá kell vezetni a megoldásra.

5. Folyamatosan kommunikálni kell a tanárral, az ő utasításai alapján írjuk meg a leckét. Fontos, hogy a gyerek érezze, szülő és pedagógus hasonlóan gondolkodik ezekről a dolgokról.

6. Tanítsuk meg gyermeknek, hogy mindig a legnehezebb, leghosszadalmasabb feladattal kezdjen, és csak utána jöhetnek a könnyebbek. Így sokkal gyorsabban végez, mert az elején még pihentebb, jobban fog az agya. Így több sikerélménye lesz a tanulás során.

7. Ha már látszik, hogy elfáradt tanulás közben a gyermek, tartsunk kis mozgásos pihenőt.

8. Ha gyermek sikeresen megcsinálja a házi feladatát egyedül, ha látjuk, hogy keményen dolgozik, és valamilyen jó jegyet hoz az iskolából, akkor ünnepeljük meg vele a sikert. Adjunk pozitív visszajelzést neki!

9. Bármilyen gyorsan, szépen olvas a gyermek, mindig győződjünk meg arról, hogy megérti-e az olvasott szöveget! Az olvasás végén tegyünk fel neki kérdéseket a szereplőkkel vagy a történettel kapcsolatban. Előbb tényekre kérdezzünk rá, használjuk „Ki...”, „Mi...”, „Mit...”, „Hol...”, „Mikor...” kezdetű kérdéseket. Így meggyőződhetünk róla, hogy megértette és megjegyezte-e az olvasott szöveg tartalmát.

10. Mesélje el az olvasottakat a saját szavaival. Ebből egyértelműen kiderül, hogy megértette-e a történetet, fejlődik a sorrendemlékezete, beszédkészsége is.

Remélem tudtam néhány ötlettel segíteni az otthoni tanulás eredményességét!

Horváth Zoltánné

Tisztelt Nyugdíjasok!

Az év utolsó megjelenő újságjában csak röviden.

November 10-én tartottuk a hagyományos Márton napi újbor kóstolót, ahol közel negyven fő vett részt.

Finom borokat kóstolhattunk, lila-hagymás zsíroskenyér majszolása mellett.

Örömteli összejövetel volt az ajándékba kapott három zsák dió megtörése és pucolása, amely akcióban a Karitás lelkes tagjaival közösen mintegy 24 fő vett részt. Az eredmény az Adventi Forgatag alkalmával dióskalács

formájában majd mindenki által tetszelhető lesz!

Jó hangulatban telt a diótörés, melynek befejezeként a Hajnalka által főzött finom leves még csak fokozta a jókedvet. Köszönet a résztvevőknek!

Bízom benne, hogy a decemberi közéleti rendezvényeken nagy számban fogunk majd részt venni!

Mindenkinek kívánok áldott, boldog karácsonyt és üdültendőt! Jövőre folytatjuk!

Üdvözlettel:

Horváth Zoltán elnök

Homokhátság vízutánpótlása

A napokban érkezett önkormányzatunkhoz a következő határozat:

A Csongrád-Csanád Vármegyei Kormányhivatal, mint környezetvédelmi feladat- és hatáskörben eljáró hatóság az Országos Vízügyi Főigazgatóság részére a képviseletében a Víziterv Environ Nonprofit Kft. által – „A Duna-Tisza közti homokhátság vízhiányos ökológiai állapotának javítása, helyreállítása II. ütem” a Duna-Tisza közti homokhátság 6. részterületén a vízgazdálkodás tervezett fejlesztése tárgyában – indított környezeti hatásvizsgálati eljárásban környezetvédelmi engedélyt ad.

A tervezett beruházás célja a Duna-Tisza közti homokhátság térségében a klímaváltozásból eredő kedvezőtlen hatások – melegezés, csapadékhiány okozta vízhiány – enyhítése és az alkalmazkodás lépéseinek megalapozása

céljából tervezett vízgazdálkodási beavatkozások megvalósítása.

A déli regionális vízpótlás lényege az, hogy a vizet Fajsznál kiveszik a Dunából, majd a Kunfehértónál épített víztározóba juttatják. Kunfehértóról juttatják tovább a Dong-éri és a Kőrös-éri csatornába. Kelebián kettő víztározót építenek. Egyik a mostani III-as tőfénkre, a másik a IV-es tőfénkre épül.

Ez a környezetvédelmi engedély utat nyit a részletes, kiviteli tervszintű dokumentumok elkészítéséhez. Bízunk abban, hogy elindulnak az európai uniós források és jut pénz arra, hogy a tervekben működőképes valóság legyen. A végső mérhető valóság azonban az lesz, ha a kelebiai talajvízszint 8-9 méterről 2-3 méterre emelkedik. Ehhez azonban még sok víznek le kell folyni a Dunán. Becsléseink alapján legalább 10 évnél.

Maczkó József
polgármester

Falugazdász munkatársat keresünk

Szívfügyed a hazai agrárium?

Ne habozz, Téged keresünk, ha:

- szeretnél egy szuper hangulatú csapat részese lenni;
- magabiztosan és megnyugtatóan kommunikálsz;
- fontos számodra a segítségnyújtás;
- van B kategóriás jogosítványod.

A pozícióhoz tartozó részletes leírást az alábbi linken éred el. A felugró oldalon a kulcsszavak mezőbe írd be a falugazdász szót, így megtalálod az összes nyitott pozíciót.

<https://www.nak.hu/karrier>

Kattints a jelentkezem gombra, már várunk Rád!

Lakossági tájékoztató ügyeleti rendszerről

Az orvosi ügyeleti alapellátást **2023. november 1-jétől** a Bács-Kiskun vármegyében is az **Országos Mentőszolgálat** látja el. **Ettől az időponttól a Tompa-Kelebia összevont orvosi ügyeleti ellátás jogszabályi változás miatt megszűnik.**

Az egységes ügyeleti telefonszám: **1830**

A mentők vészhelyzeti telefonszáma nem változik, továbbra is a **112 hívásával kell segítséget kérni a nap 24 órájában.**

Az alapellátási ügyelet működése a szükséges kapacitások függvényében két ellátási szintre bontható:

A háziorvosi alapellátási ügyeleti ellátás

A háziorvosi ügyelet a sürgős – a következő rendelési időig nem halasztható – orvosi tevékenységek elvégzése céljából szervezett ellátás.

- hétköznap 16:00-22:00 között

- hétvégén, ünnepnapon 08:00-14:00 között

Sürgősségi alapellátási ügyeleti rendszer

Az ügyeleti időben **hirtelen jelentkező, nem halasztható sú-**

lyos egészségügyi problémák esetén:

- hétköznap 22:00-08:00 között

- hétvégén, ünnepnapon 14:00-08:00 között

A felnőtt és a gyermekorvosi ügyelet személyesen az alábbi címen érhető el: **6400 Kiskunhalas, dr. Monzpart L. u. 1.(Kórház épülete)**

Az Országos Mentőszolgálat mentésirányítási rendszerével integrált ügyeleti irányítás keretében hatékony és szakszerű **telefonos tanácsadás áll rendelkezésre a gyermek- és felnőtt ellátásban is.** Az ügyeleti hívások kezelése rögzített vonalon, beteg- és minőségbiztosítási szempontokból visszakövethetően, az aktuális szakmai betegosztályozási (triázs) irányelveknek megfelelően történik, így a betegek az egységes ügyeleti rendszerben gyorsabban kapják meg az állapotuknak megfelelő és szükséges ellátást.

A vármegyei alapellátási ügyeleti rendszer jövőbeni működéséről a rendszer részleteiről további információ a [https://www.mentok.hu/ugyelet/](https://www.mentok.hu/ugyelet/weboldalon) weboldalon olvasható.

Kelebia Község Önkormányzata

Kisebbségi fejlesztések önerőből Kelebián

Önkormányzatunk takarékos gazdálkodása és a növekvő bevételeink eredményeként 2023-ban több olyan fejlesztést sikerült megvalósítani vagy megrendelni, amelyeket pályázatokból nem lehetett kivitelezni. Egyébként jelenleg elég szűkösök a pályázati lehetőségek. Röviden ismertetném az önerős fejlesztéseinket:

1. A gyógyszerértár előtti teret 957.000 Ft-ból térköveztük le.

2. A polgármesteri hivatalban kiépítettük a légkondicionáló rendszert. A napokban fejezték be a kivitelezést. Költségvetése: 5.740.000 Ft

3. A művelődési ház tetőhéjazata részben megrongálódott, ezért javíttatásra, cseréjére szorult. A kivitelezés költsége: 1.800.000 Ft volt

4. Az intézményi gázkészülékeinket alaposabb műszaki felülvizsgálat alá vetettük és a hibákat kijavíttattuk. Ennek költsége: 450.000 Ft + ÁFA

5. A teleházban kondenzációs kazánt cseréltünk 980.000 Ft + ÁFA értékben

6. A temető kerítését részben kicseréltük pályázati forrásból. Önerőből vezetékes vizet építettünk ki. Jelenleg 7 csappal álltunk fel a sírok között. Minden csap köré a tél eltelte után térköves placcot és díszkutat helyezünk ki. A díszkutat már megérkeztek az önkormányzathoz. A kivitelezés költsége: 2.000.000 Ft

7. A vámpalota épületét 2022-ben térítésmentesen sikerült önkormányzatunknak megszerezni a magyar államtól. A tulajdonba vétel után a MÁV visszavásárolta a melléképületeket a zajvédő fal elhelyezése miatt. A képviselő-testület eldöntötte, hogy üte-

mesen felújítjuk az ingatlant. Ennek érdekében tervet és költségbecslést készítettünk. Első lépésben a vízhálózatot és a csatornarendszert tettük rendbe. Erre a célra különítettünk el 1.700.000 Ft-ot. A munkát végrehajtottuk. A lakások így már bérbe adhatóak

8. A konyha mögötti hűtő- és fagyasztókamrák fölé kulturált, faszerkezetes épület építési munkáit rendeltük meg 6.300.000 Ft értékben

9. Közvilágítás korszerűsítése: A Petőfi utca és a Széchenyi utca között, a kerékpárút mellett 10 db nap-elemes lámpatestet helyeztünk ki. Ennek a kivitelezésnek 2.500.000 Ft volt a költsége.

A Sztipity járási bekötőúton az ástóthalmi úttal szemben minden második oszlopra közvilágítási lámpatestet rendeltünk meg 350.000 Ft értékben.

A Kossuth Lajos utca déli részén 8 db lámpatestet fogunk kihelyezni 500.000 Ft értékben.

10. Villámvédelmi rendszert építettünk ki a Szent Erzsébet Otthonházon. Kivitelezési költség: 6.000.000 Ft

Összesítve a számokat: Több mint 30 millió Ft-ot tudtunk önerőből infrastruktúra fejlesztésre fordítani ebben az esztendőben. Pénzügyi bizottsági és testületi üléseken sokat beszélgettünk, néha vitatkoztunk, de végül mindig megtaláltuk a helyes utat a fejlesztések irányvonala tekintetében. Bízunk abban, hogy 2024 végén is hasonló eredményekről tudok majd beszámolni.

Maczkó József
polgármester

Helyesbítés

A kapus halála című filmről a Kelebiai Hírmondó novemberi számának 7. oldalán megjelent tudósításhoz az alábbi helyesbítések szükségesek: Siflis Géza a történelmi Magyarországon, a Dél-vidéki Ókeresztúron született 1907-ben. A temetőben látható Siflis Géza nyughelyének létesítését Cseh Ilona kezdeményezte (2018) a Levente Egyesület valósította meg a Nemzeti Együttműködési Alap támogatásával. A 2019. október 29-én felszentelt nyughelynél évente tartunk megemlékezéseket, minden évben a Ferencváros, a Levente Egyesület és mások koszorút helyeznek el sírján.

Siflis Géza Kelebián az esküvői képen látható Berényi Margittal lépett házasságra. Margit volt Szabadkán diákkori szerelme, de a Fradi sportkarrier miatt eltávolodtak egymástól. Géza Budapesten az Újpestben úszó többszörös magyar bajnoknő Szász Magdát vette feleségül 1936-ban. Egy év múlva megszületett lányuk Siflis Mag-

dolna. Házasságuk nem sikerült, hivatalos módon váltak el. 1944-ben került Géza Kelebiára és ekkor hívta be Szabadkáról Berényi Margitot, aki nem ment férjhez addig és polgári házasságot kötöttek itt Kelebián. Géza 1948-as halálát Margit érthető módon nagyon nehezen viselte. Az Ady utcai vaskereskedést államosították, ezzel megélhetése is veszélybe került, az ő életét is kettétörték. Évek múlva magházasodott itt Kelebián, de neki sem sikerült az új kapcsolatot. A történetnek ezt a részét a Veszprémben élő dr. Berényi Éduától ismerjük, aki Berényi Margit keresztlányja. Margit 1982-ig gondozta Géza sírját, ekkor bekövetkezett haláláig. Nyughelye Gugánovich Máté egykori szőlősgazda sírja mellett van. Gugánovich Máté Trianon után költözött Kelebiára, mivel itt volt szőlőbirtoka és többek között a Kelebiai Levente Sportegyesület alapítója volt 1925-ben.

szerkesztők

Körzeti orvosaink:

Fogorvosi rendelő: Dr. Józsa József 06-77/737-757

*Dr. Rigler László: 06-77/454-125,
06-30/955-06-67*

*Dr. Szabó Péter: 06-77/454-247,
06-30/22-83-355*

Orvosi ügyelet:

1830

Gyógyszertár: 06-77/454-223

Karácsonyi népszokások és hagyományok

Az Európa szívében élő keresztény népek karácsonykor Jézus születését ünneplik. Évszázadok óta ez a legszen-
tebb és legmeghittebb ünnep a keresz-
tény világban. A népszokások az élet
minden területére kiterjednek, így az
ünnepek alatt is megjelennek a na-
pi tevékenységek minden mozzanatá-
ban, de karácsonykor a szentesten tel-
jesednek ki.

December 24-én, Ádám és Éva nap-
ján, a karácsonyi vacsora minden csa-
lád életében a legfontosabb pontot je-
lentette, hiszen ekkor gyűlt össze a
család minden tagja. Szép szokás, hogy
az asztalra egy terítéssel többet tettek
fel, ami annak a jelképe, hogy a csa-
lád vendégül látja Jézust, aki akár egy
betérő vándor vagy koldus képében is
csatlakozhat a meghitt vacsorához. Az
asztalt borító abrosznak is nagy szere-
pe volt, hiszen régen a hétköznapi pa-
raszti asztalt nem fedte terítő, csak
szentesten vették elő. A következő év-
ben ezt az abroszt használták vetőab-
roszként vagy sütőabroszként, hogy bő
termés legyen, vagy a kenyér finomra
sikerüljön.

Az asztal alá sok helyen széna, szal-
ma, gabona került, máshol fokhagyma
is. Ezek elősegítették az állatok szapo-
raságát, illetve emlékeztettek a betle-
hemi szerény körülményekre, a fok-
hagyma pedig a gonosz távol tartását
szolgáltatta. Ez a nap az asszonyok szá-
mára ugyan dologtöltő napnak számí-
tott, de a sütés-főzés megengedett
volt, hiszen csak így tudott elkészülni az
ünnepi vacsora.

Az asztalra ezen a napon a böjt miatt
az éjfél mise előtt nem került húsétel. A
karácsonyi vacsorán nem hiányzott az
alma, a dió, a fokhagyma, a méz, amit
az emberek maguk termeltek meg. A
palócok fokhagymát azért ettek, hogy
egészségesek legyenek a következő

évben. Minden családtag megtört egy
szép diót, s ha egészséges volt, azt je-
lentette, hogy a jövő évben egészsé-
ges lesz az illető is, aki elfogyasztja. Ha
rossz belű diót tört fel valaki, a követ-
kező évben betegséggel kellett számol-
nia. A karácsonyi almát mindig a csa-
ládfő szelte fel annyi darabra, ahányan
az asztal körül ültek, és mindenkinek el
kellett fogyasztani az almaszeletet.

A hagyomány szerint, ha valaki elté-
vedt az erdőben, a karácsonyi vacso-
rán közösen elfogyasztott almára kel-
lett gondolnia, és megtalálta a hazafelé
vezető utat. Később a mézet már a ka-
rácsonyi ostyával ették. A diót egyes
helyeken a családfő a ház négy sarká-
ba dobta, ezzel megtisztítva a házat a
rossz szellemektől. Az összegyűjtött ka-
rácsonyi morzsát elrakták, (ebbe bele-
kerülhetett almahéj, dióhéj, aszalt szil-
va vagy bármilyen más aszalt gyümölcs
maradék is), s ezt akkor vették elő, ha
valaki nagyon beteg volt a családba, és
ebből főztek neki gyógyteát.

A karácsonyi asztalról nem hiányzott
a mákos guba sem, amit meleg, édes
tejjel öntöttek le, és a sok pici mákszem
bőséges új esztendőre biztositott a csa-
ládnak. A gubát előző nap gyúrták meg
az asszonyok. Egyes helyeken mákos
tészta, diós tézta, esetleg keserű túrós
tészta került a karácsonyi étkek közé.
A hagyományos karácsonyi étkek kö-
zé tartozott a halászlé a hústilalom mi-
att, esetleg a gombás káposztaleves is.
Néhány helyen derelye vagy karácsonyi
kalács került az ünnepi asztalra, de főz-
tek babot, lencsét, galuskát is.

cember 25- én, Nagykarácsony nap-
ján már bőséges húsos étek került
az asztalra. Ilyen hagyományos ételnek
számított a kocsonya, amelyből nem
hiányozhatott a füstölt hús sem, hiszen
a füstölés az egyik legrégebbi tartósító
módszer. Az éjfél mise megláthatta
a boszorkányt az, aki Luca napjától na-
ponta készítette a saját Luca-székét, és
a mise közben felállt rá.

A hagyományos karácsonyfa állítás
mellett sok régi szokás feledésbe me-
rült már. Ilyen volt a regölés és a betle-
hemezés. A regölés egy ősi magyar ha-
gyomány, amely a téli napfordulóhoz
kötődik, és gyökerei a pogány magyar
szokásokban keresendők. Háznál házra
jártak a férfiak, mert a néphagyomány-
ban a férfiember hozott szerencsét, bő-
ség- és termékenységarázsló rigmu-
sokkal köszöntötték a háziakat.

Erre általában karácsony másnapján,
december 26-án került sor. Hagyomá-
nyos népi hangszerekkel, dudával, dob-
bal csengővel kísérték a mondókájukat.
Hogy elmondhassák a jókívánságaikat,
engedélyt kértek a gazdától, majd be-
köszöntöt mondtak, és ezután követ-
keztek a jókívánságok. A jókívánság
hozókat finom borral, pálinkával kínál-
ták.

A betlehemezés a magyar paraszti
hagyomány egyik legismertebb és leg-
népszerűbb többszereplős karácsonyi
népszokása volt. Ez egy pásztorjáték,
ami azt a történetet meséli el, amikor
a kis Jézust meglátogatják a napkele-
ti bölcsek, vagyis a „három királyok”. A
legényekből, férfiakból és fiúgyerme-
kekből álló betlehemezők saját készí-
tész betlehemet vittek magukkal, és

bekéredzkedés után előadták a szüle-
téstörténetet, majd a jókívánságokkal
halmazták el a háziakat. A jókívánságo-
kért cserébe a betlehemezőket is meg-
jutalmazták

Ezek a hagyományok mára már
szinte teljesen feledésbe merültek, pe-
dig őkink életének szerves részét ké-
pezték. Az étkezéshez kapcsolódó ha-
gyományok jobban benne maradtak a
köztudatban, ezeket adják tovább a
szülők, nagyszülők a fiatalabb gene-
rációnak, hiszen karácsonykor, a ha-
gyományokhoz híven, még mindenhol
összegyűlik a család, és valamennyi-
en körülülük az ünnepi asztalt. Fontos,
hogy ezeket a hagyományokat meg-
őrizzük és továbbadjuk a felnövekvő
generációknak is, hogy ne veszítsék el
gyökereiket és hagyányaikat, ame-
lyek egyedülállók és különlegesek.

Óvodai hírek

Bál

November elején tartottuk a hagyományos jótékonyági bálunkat, ami fergeteges mulatozással, jó hangulattal telt.

Szeretnénk megköszönni Mindazoknak, akik valamilyen formában segítettek intézményünket abban, hogy idén is jól sikerüljön ez a rendezvény. A renge-

teg tombola felajánlást, az előkészületekben és az utómunkákban való segítséget a szülőknek, a vacsorához hozott felajánlásokat, és természetesen azoknak, akik megtiszteltek bennünket azzal, hogy el is jöttek a bálba.

Bevételünkől a Mikulás ajándékot osztott minden csoportban, bölcsiben informatikai eszközt vásároltunk, és az új, fejlesztő programunkhoz eszközöket rendeltünk.

Köszönjük, hogy terveinket megvalósíthattuk!

A Mikulás látogatása

Minden kisgyerek nagyon várta már december 6-át, a Mikulás érkezését. Nagy-nagy örömeinkre idén sem felejtett eljönni a bölcsődébe és az óvodába. Puttonyában sok-sok csomagot és gyermekjátékokat hozott a gézengúzoknak, akik a Mikulás kedvességét hozzá szóló dalokkal, versekkel és mondókákkal hálaírták meg. Persze a „JÓ LESZEK” ígérettel sem fukarkodtak gyermekeink!!!!

Márton napi lámpás felvonulás

November 13-án, a kora esti órákban ismét gyerekszivajtól volt hangos kedves kis községünk több utcája. A hagyományokat ápolva az óvodától indulunk körutunkra, és oda is tértünk vissza. Mint minden évben, idén is több generációt mozgató megkezdemenyezésünk, csecsemőtől a nagyszülőkhöz. A séta után pogácsa, szendvicsek és finom tea várta a kis csapatot. A finom szendvicseket a Karitasz lelkes önkéntesei, a pogácsát és a teát a szülők és az intézmény dolgozói készítették.

A közösség ereje

„Ha netán kétkednétek a Mikulás létezésében, legyen esetekben: akit szeretnek, az van!” (Zeke László)

November elején fogalmazódott meg bennünk egy gondolat: mivel több kézműves szakkör is van a településen mi volna, ha ebben az évben a gyerekek kézműves ajándékot kapnának a Mikulástól.

A megvalósításra Józsa-Lengyel Judittal szűk egy hónap áll rendelkezésre, 100 kiscsizma elkészítését tűztük ki célul. 14 ember összefogásával 28 szorgos kéz kezdte el a horgolást, melynek köszönhetően közel 120 gyermek kapott ajándékot. A horgolt kiscsizmák elkészítése 225 órát vett igénybe az önkéntes munkát végző embereknél. Közel ötezer méter fonalat használtunk fel /12 gombolyag/. Az alkotók: Balázs-Piri Barbara, Borbás Mária,

Csernák János, Csernáké Nagy Éva, Galambosné Jutka, Hernádiné Teca, Hidas Bettike, Horváthné Böbe, Miklósovicsné Piroska, Nagyné Marika, Pappné Rozika, Patocsainé Zsuzsi, Toldi Kata, Zsilinszki-Fodor Mónika

A kézműves ajándék mellé járt még 2-2 szem szaloncukor, amelyhez érkezett szülői felajánlás is. Annak érdekében pedig, hogy a munka jól haladjon, a horgolók egy kis nasi (csokoládé) felajánlást is kaptak az egyik helyi lakostól.

A celofán tasakokat is felajánlással kaptuk. A csomagolásnál is voltak segítők: Farkasné Judit, Hernádiné Teca és Matuszka Marika - így gyorsan készen lettünk vele. Az anyag- és minden egyéb más költséget az önkormányzat „állt”.

A kivitelezést Ábrahám János alpol-

gármester, a Mikulás segédje bonyolította le: intézte a lovas „szánt”, és folyamatosan tájékoztatást adott a Mikulás járatáról a falubeli hét megállóhely kapcsolattartóinak. Egy-egy utca kisgyermekes lakói teával, forrált borral, és vendégváró falatokkal kedveskedtek a piros ruhás vendégnek és kísérőinek. A gyerekek verset mondtak, énekeltek.

Miután a várva várt vendég elköszönt, a kelebiai családok még maradtak beszélgetni, szánozni, hógolyózni, hóembert építeni.

Volt olyan gyermek, aki, miután kiette a kiscsizmából a szaloncukrot közölte: „Ez a zokni nagyon szép, úgyhogy nem húzom fel, inkább elrakom emlékébe!” Más gyerekek a kedvenc plüssének a lábára húzta fel és azóta azzal alszik.

Köszönjük mindenkinek az áldozatos munkát, amellyel mosolyt varázsolt a gyermekek arcára!

„A csapatmunka meghozza gyümölcsét.” (Ábrahám János)

Zsilinszki-Fodor Mónika
Józsa-Lengyel Judit

Karácsonynapi köszöntő

Karácsony van ma, szeretet ünnepe, Kis Jézus született nekünk Betlehemben. Nem pólyába tették, jászolba fektették, Barmok körülvették, hogy ne fázzon Úgy melengették.

Jöttek a királyok, ajándékot hoztak, Tömjént, aranyat, mirhát, s úgy köszöntötték Kis Jézust és anyját Máriát.

Mi is köszöntjük egymást, ajándékunk legyen a szeretet, Mely végig kíséri az életünket.

Kívánunk mindenkinek Boldog, Kellemes Karácsonyi Ünnepeket, Hozzá jó egészséget!

Eger, 2023. november 22.

Balázs Árpádné Ilonka

Novemberi, decemberi iskolai események

A Kelebiai Farkas László Általános Iskola pályázatot hirdetett a település 99. születésnapja megünneplésének alkalmából. Kelebiát tükröző szép rajzok születtek, melyeket az iskola folyosóján kiállítottunk. A legjobb alkotások díjazásban részesültek.

A felső tagozatosok díjazottjai a következők:

1. Juhász Réka 8. oszt.
2. Taupert Maja 5. oszt.

3. Balog Éva Blanka 8. oszt

Küldődíjazott: Portényi Polett 5. oszt.

Az alsó tagozatosok díjazottjai a következők:

1. Csernák Blanka 4. oszt.
2. Szegedi Sára 4. oszt.
3. Márton Borka 4. oszt.

Küldődíjazott: Taupert Anna 4. oszt.

Gratulálunk a szép munkátokhoz, ügyesek voltatok!

A második osztályban van egy lelkes kis csapat, akik szeretik a bábokat mozgatni, előadni, tanulni darabot, ők a MINI MANÓ BÁBCSOPORT.

Első darabjuk a Buta kisegér mese volt. Osztálytársaikat örvendeztették meg, nagy sikerrel. Jutalmuk a taps, és az öröm, melyet a mese előadása hívott elő. A bábcsoport tagjai: Portényi Panni, Ördögh Szonja, Taupert Olívia, Kőszegi Mea, Király Szófia, Gilicze Nadin.

Minden évben megrendezésre kerülő Márton nap ideje is eljött. A gyerekek nem felejtik ezt a néphagyományra épülő rendezvényt, már hetekkel előtte kérdezzetik, lesz-e Márton nap, sétálunk-e majd sötétben?

Nagyon sok tanulót megmozgatott a lámpás szépségverseny, melyre sok pályamű érkezett. Szemet gyönyörködtető lámpások készültek. Kiállításuk sok kíváncsi tekintetet vonzott.

A helyi Karitasz lelkes képviselői készítették az iskola tanulóinak finom teát, és tartalmas kényerlet uzsonnának.

Kovács Ferenc plébános rövid ismertetőt mondott a séta indulása előtt a Márton nap eredetéről, szokásáról. Az idő nem kedvezett nekünk a sétánál, esőben mentünk egy rövid kört, a lelkesedés viszont annál nagyobb volt.

December 5-én iskolánk 4. osztályos tanulói részt vettek a Tompai Szabó Dénes Általános Iskola által rendezett járasi környezetismeret versenyen. A három tagú csapat (Kiri Boglárka, Márton Borka Sára, Szegedi Sára) szoros versenyben az első helyezést érte el. Gratulálunk nekik, illetve a felkészítő pedagógusnak, Kardosné Rókus Zsuzsannának.

December 6-án meglátogatta iskolánkat a Mikulás. A kicsik örömmel várták, énekszóval fogadták a Mikulást, mások csendben, megszeppenve ültek az osztályteremben. Nem érkezett üres zsákkal: valamennyi tanuló csomagot kapott. Köszönjük a szülőknek, a Szülői Munkaközösségnek, illetve vállalkozóknak, akik hozzájárultak az ajándécsomagok megvásárlásához.

Kellemes karácsonyi ünnepet, boldog új évet kíván az iskola valamennyi pedagógusa!

Iskolánkban minden évben egy nap a pályaválasztásról szól. Valamennyi felső osztály egy szakmát tekintett meg a tevékenysége helyén. A kicsik rajzokkal is színesítették a napjukat, a nagyok ellátogattak a postára, védőnőhöz, vasútépítésre, élelmiszerüzletbe. Egyik kollégánk mozdonyvezető párja tájékoztatta a gyerekeket a vasút szépségeiről. A polgármesteri hivatalba is ellátogattak. Szeretettel fogadták őket minden helyszínen, s egy kis ismertetőt is kaptak tájékoztatásul. A rendőrségen a felső tagozatos tanulók megismerkedhettek az őrsön folyó munkával.

